

Ordklasser

Sist oppdatert: 29. september 2003

Oppgaver

A. Finn riktig beskrivelse av ordklassen

En ordklasse er navnet på en gruppe med ord i språket som alle har noe bestemt til felles. Vi har mange ordklasser i språket og det kan ofte være vanskelig å holde dem fra hverandre. På venstre side har du her de viktigste ordklassene, på høyre side finner du beskrivelsene av dem, men beskrivelsene står hulter til bulter. Sett det du mener er riktig tall foran hver beskrivelse. (NB: eksemplene hører sammen med beskrivelsene.)

	Ordklasse	Beskrivelse	Eksempel
1	Substantiv	Binder sammen setninger og delsetninger, bøyes ikke	«Du <i>og</i> jeg.»
2	Verb	Angir steds-, tids, og årsaksforhold mellom ord eller grupper av ord	«Hun satt <i>på</i> boken.»
3	Adjektiv	Gir navn til alle ting, personer eller egenskaper i verden	« <i>Flyet</i> brakte fælt.»
4	Preposisjon	Uttrykker steds-, tids, og måtesforhold ved verb eller adjektiver	«De var <i>alene</i> .»
5	Pronomen	Betegner handling, bevegelse eller tilstand, bøyes i tid	«Hun <i>jobber</i> hardt!»
6	Konjunksjon	Ord som forteller oss om en egenskap ved et substantiv	«Det er en <i>stor</i> båt.»
7	Adverb	Trer istedetfor det egentlige navnet på noe eller noen	« <i>Han</i> er dum.»

B. Finn rett ordklasse til hvert ord i teksten

Vær klar over at ett og samme ord kan tilhøre flere ordklasser, avhengig av sammenhengen. Det gjelder derfor å finne ut hvordan ordet er brukt i akkurat denne sammenhengen. Teksten er lånt fra Asbjørnsen og Moes eventyr *Risen som ikke hadde noe hjerte på seg*. (Det er nok ikke så dumt å bruke en ordbok til denne oppgaven.)

«Klem _____ én _____ gang _____ til,» sa

_____ skrubben _____, og _____ da _____

Askeladden _____ gjorde _____ det _____, skrek

_____ risen _____ enda _____ ynkeligere

_____, og _____ ba _____ både _____ vakkert

_____ og _____ vent _____ for _____ seg
_____; han _____ skulle _____ gjøre _____ alt
_____ kongssønnen _____ ville _____, sa _____
han _____, bare _____ han _____ ikke _____
ville _____ klemme _____ sund _____ hjertet
_____ hans _____.

Løsninger

1. Finn riktig beskrivelse av ordklassen

	Ordklasse		Beskrivelse	Eksempel
1	Substantiv	6	Binder sammen setninger og delsetninger, bøyes ikke	«Du <i>og</i> jeg.»
2	Verb	4	Angir steds-, tids, og årsaksforhold mellom ord eller grupper av ord	«Hun satt <i>på</i> boken.»
3	Adjektiv	1	Gir navn til alle ting, personer eller egenskaper i verden	« <i>Flyet</i> brakte fælt.»
4	Preposisjon	7	Uttrykker steds-, tids, og måtesforhold ved verb eller adjektiver	«De var <i>alene</i> .»
5	Pronomen	2	Betegner handling, bevegelse eller tilstand, bøyes i tid	«Hun <i>jobber</i> hardt!»
6	Konjunksjon	3	Ord som forteller oss om en egenskap ved et substantiv	«Det er en <i>stor</i> båt.»
7	Adverb	5	Trer istedetfor det egentlige navnet på noe eller noen	« <i>Han</i> er dum.»

2. Finn rett ordklasse til hvert ord i teksten

«**Klem** [verb] **én** [tallord] **gang** [substantiv] **til** [adverb],» **sa** [verb] **skrubben** [substantiv], **og** [konjunksjon] **da** [konjunksjon] **Askeladden** [egennavn] **gjorde** [verb] **det** [pronomen], **skrek** [verb] **risen** [substantiv] **enda** [adverb] **ynkeligere** [adjektiv], **og** [konjunksjon] **ba** [verb] **både** [konjunksjon] **vakkert** [adjektiv] **og** [konjunksjon] **vent** [her: adjektiv] **for** [preposisjon] **seg** [pronomen]; **han** [pronomen] **skulle** [verb] **gjøre** [verb] **alt** [pronomen] **kongssønnen** [substantiv] **ville** [verb], **sa** [verb] **han** [pronomen], **bare** [adverb] **han** [pronomen] **ikke** [adverb] **ville** [verb] **klemme** [verb] **sund** [adverb] **hjertet** [substantiv] **hans** [pronomen].